2025/1049

28.5.2025.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2025/1049

od 19. svibnja 2025.

o usklađenosti ciljeva performansi iz nacrta plana performansi, koji je Rumunjska dostavila u skladu s Uredbom (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2025)2931)

(Vjerodostojan je samo tekst na rumunjskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (Okvirna uredba) ([1]), a posebno njezin članak 11. stavak 3. točku (c),

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/2803 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2024. o provedbi jedinstvenog europskog neba ([2]), a posebno njezin članak 58. stavak 3.,

uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2019/317 od 11. veljače 2019. o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru jedinstvenog europskog neba i stavljanju izvan snage provedbenih uredaba (EU) br. 390/2013 i (EU) br. 391/2013 ([3]), a posebno njezin članak 14. stavak 2.,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

(1) Člankom 11. Uredbe (EZ) br. 549/2004 države članice obvezuju se da na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora („FAB-ova”) izrade planove koji uključuju ciljeve performansi za svako referentno razdoblje programa performansi i sustava utvrđivanja naknada za usluge u zračnoj plovidbi i mrežne funkcije. Ti planovi trebaju obuhvatiti lokalne ciljeve performansi koji su u skladu s ciljevima performansi na razini Unije za relevantno referentno razdoblje.

(2) Ciljevi performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje (2025. – 2029.) utvrđeni su u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/1688 ([4]).

(3) Sve su države članice izradile i donijele nacrte planova performansi za četvrto referentno razdoblje i dostavile ih Komisiji na ocjenu do 1. listopada 2024. Nakon provjere potpunosti tih nacrta planova performansi Komisija je od država članica zatražila da do 15. studenog 2024. dostave ažurirane nacrte planova performansi.

(4) Ocjena Komisije iz ove Odluke temelji se na ažuriranom nacrtu plana performansi za četvrto referentno razdoblje koji je dostavila Rumunjska („nacrt plana performansi”).

(5) Tijelo za ocjenu performansi, koje pomaže Komisiji u provedbi plana performansi, dostavilo je Komisiji izvješće sa savjetima o ocjenjivanju nacrta planova performansi.

([1]) SL L 96, 31.3.2004., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) SL L, 2024/2803, 11.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) SL L 56, 25.2.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2024/1688 od 12. lipnja 2024. o utvrđivanju ciljeva performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za četvrto referentno razdoblje od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2029. (SL L, 2024/1688, 17.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) Komisija je u skladu s člankom 14. stavkom 1. Provedbene uredbe (EU) 2019/317 ocijenila usklađenost lokalnih ciljeva performansi iz nacrta plana performansi na temelju kriterija utvrđenih u točki 1. Priloga IV. toj provedbenoj uredbi i uzimajući u obzir lokalne okolnosti, prema potrebi.

(7) Komisija je ocjenu nacrta plana performansi dopunila revizijom elemenata utvrđenih u točki 2. Priloga IV. toj provedbenoj uredbi. Kad je riječ o točki 2.1. podtočki (d) podpodtočki vii. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija napominje da u okviru te revizije nije provela detaljnu analizu metodologije koju je Rumunjska primijenila za raspodjelu troškova između rutnih i terminalnih usluga u četvrtom referentnom razdoblju. Stoga Komisija u ovoj fazi nije donijela nikakve zaključke o usklađenosti te metodologije raspodjele troškova s člankom 15. stavkom 2. točkama (e) i (f) Uredbe (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) i člankom 22. stavkom 5. Provedbene uredbe (EU) 2019/317.

OCJENA KOMISIJE

Ocjena ciljeva povezanih sa sigurnošću

(8) Kad je riječ o ključnom području performanse sigurnosti, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi ocijenjena je u skladu s točkom 1.1. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317.

(9) U nastavku su navedeni ciljevi performansi u ključnom području performanse sigurnosti koje je Rumunjska predložila u pogledu djelotvornosti upravljanja sigurnošću, raščlanjeni prema cilju upravljanja sigurnošću i izraženi kao razina provedbe:

Rumunjska	**Ciljevi djelotvornosti upravljanja sigurnošću, izraženi kao razina provedbe (razine od A do D prema EASA-i)**					
Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	**Cilj upravljanja sigurnošću**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
ROMATSA	Politika i ciljevi sigurnosti	C	C	C	C	**C**
	Upravljanje sigurnosnim rizicima	C	C	C	C	**D**
	Osiguranje sigurnosti	C	C	C	C	**C**
	Promicanje sigurnosti	C	C	C	C	**C**
	Kultura sigurnosti	C	C	C	C	**C**

(10) Komisija primjećuje da su ciljevi performanse sigurnosti koje je Rumunjska predložila za pružatelja usluga u zračnoj plovidbi „ROMATSA” jednaki ciljevima sigurnosti na razini Unije za svaku kalendarsku godinu od 2025. do 2029., osim za cilj „upravljanje sigurnosnim rizicima” za koji se cilj na razini Unije planira ostvariti 2029.

(11) Komisija napominje da se u nacrtu plana performansi utvrđuju mjere za ROMATSA-u za postizanje lokalnih ciljeva sigurnosti, uključujući poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću, praćenje upravljanja promjenama i ulaganje u osposobljavanje i tehnologiju u području sigurnosti.

([5]) Uredba (EZ) br. 550/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o pružanju usluga) (SL L 96, 31.3.2004., str. 10., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava 9., 10. i 11. te s obzirom da se ciljevi performanse sigurnosti na razini Unije, utvrđeni u Provedbenoj odluci (EU) 2024/1688, moraju ostvariti do posljednje godine četvrtog referentnog razdoblja, odnosno 2029., lokalne ciljeve performanse sigurnosti iz revidiranog nacrta plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije.

Ocjena okolišnih ciljeva

(13) Kad je riječ o ključnom području performansi povezanom s okolišem, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi za prosječnu učinkovitosti horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju ocijenjena je na temelju kriterija utvrđenog u točki 1.2. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317. U skladu s tim, okolišni ciljevi koje je predložila Rumunjska uspoređeni su s relevantnim referentnim vrijednostima učinkovitosti horizontalnog leta na ruti utvrđenima u planu poboljšanja europske mreže ruta, koji je sastavljen u skladu s Prilogom I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/123 ([6]) i koji je bio dostupan u trenutku donošenja ciljeva performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje, odnosno 2. srpnja 2024.

(14) U nastavku su navedeni ciljevi performansi u području okoliša koje je Rumunjska predložila za četvrto referentno razdoblje i odgovarajuće nacionalne referentne vrijednosti iz plana poboljšanja europske mreže ruta, izražene kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju:

Rumunjska	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s okolišem, izraženi kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju	**3,54 %**	**3,52 %**	**3,50 %**	**3,48 %**	**3,46 %**
Referentne vrijednosti	3,54 %	3,52 %	3,50 %	3,48 %	3,46 %

(15) Komisija primjećuje da su okolišni ciljevi koje je predložila Rumunjska jednaki odgovarajućim nacionalnim referentnim vrijednostima za svaku kalendarsku godinu četvrtog referentnog razdoblja.

(16) Komisija napominje da je Rumunjska u nacrtu plana performansi predstavila mjere za postizanje svojih okolišnih ciljeva. Te mjere uključuju provedbu poboljšanog prekograničnog zračnog prostora slobodnih ruta, uvođenje naprednog fleksibilnog korištenja zračnog prostora i uvođenje alata za optimizaciju sektora do kraja 2025. Uzimajući u obzir nalaze tijela za ocjenu performansi, Komisija smatra da bi Rumunjska trebala provesti sve operativne mjere utvrđene u planu poboljšanja europske mreže ruta kako bi podržala postizanje svojih ciljeva performansi u području okoliša za četvrto referentno razdoblje.

(17) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava 14., 15. i 16. ciljeve u ključnom području performansi povezanom s okolišem navedene u nacrtu plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje.

Ocjena ciljeva u području kapaciteta

(18) Kad je riječ o ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi povezanih s prosječnim kašnjenjem u upravljanju protokom zračnog prometa na ruti („ATFM") po letu ocijenjena je na temelju kriterija utvrđenog u točki 1.3. Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317. U skladu s tim, ciljevi za kapacitet na ruti koje je predložila Rumunjska uspoređeni su s relevantnim referentnim vrijednostima utvrđenima u planu mrežnih operacija koji je sastavljen u skladu s člankom 9. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/123 i koji je bio dostupan u trenutku donošenja ciljeva performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje, odnosno 2. srpnja 2024.

([6]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/123 od 24. siječnja 2019. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom (ATM) i stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 677/2011 (SL L 28, 31.1.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) U nastavku su navedeni ciljevi za kapacitet na ruti koje je Rumunjska predložila za četvrto referentno razdoblje, izraženi u minutama kašnjenja ATFM-a po letu, i odgovarajuće referentne vrijednosti iz plana mrežnih operacija:

Rumunjska	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, izraženi u minutama kašnjenja ATFM-a na ruti po letu	**0,24**	**0,17**	**0,14**	**0,11**	**0,11**
Referentne vrijednosti	0,24	0,17	0,14	0,11	0,11

(20) Komisija primjećuje da su ciljevi za kapacitet na ruti koje je predložila Rumunjska odgovarajućim nacionalnim referentnim vrijednostima za svaku kalendarsku godinu četvrtog referentnog razdoblja.

(21) Komisija napominje da je Rumunjska u nacrtu plana performansi predstavila mjere za postizanje svojih ciljeva za kapacitet rute. Te mjere uključuju uvođenje novog sustava upravljanja zračnim prometom, poboljšanja konfiguracije zračnog prostora, razvoj politike upravljanja ljudskim resursima i upotrebu novog alata za upravljanje prometnim opterećenjem i složenošću.

(22) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava 19., 20. i 21. ciljeve u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom navedene u nacrtu plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje.

Revizija ciljeva u području kapaciteta za terminalne usluge u zračnoj plovidbi

(23) U skladu s točkom 2.1. podtočkom (b) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317 Komisija je dopunila svoju ocjenu nacrta plana performansi revizijom ciljeva performansi u području kapaciteta za terminalne usluge u zračnoj plovidbi utvrđenih za zračne luke iz članka 1. stavaka 3. i 4. te provedbene uredbe. Utvrđeno je da ti ciljevi izazivaju zabrinutost.

(24) Komisija napominje da predloženi ciljevi za kapacitet terminala za četvrto referentno razdoblje dovode do znatnog povećanja prosječnog godišnjeg kašnjenja pri dolasku ATFM-a u odnosu na treće referentno razdoblje. Naime, predloženi ciljevi za četvrto referentno razdoblje kreću se od 0,32 do 0,40 minuta po letu, dok izmjerena stvarna performansa nije premašila 0,12 minuta po letu ni u jednoj godini trećeg referentnog razdoblja.

(25) Stoga, kad je riječ o donošenju konačnog plana performansi u skladu s člankom 16. točkom (a) Provedbene uredbe (EU) 2019/317, Komisija smatra da bi Rumunjska trebala dodatno opravdati ciljeve za kapacitet terminala za treće referentno razdoblje s obzirom na opažanja iz uvodne izjave 24. ili revidirati te ciljeve na nižu vrijednost.

Ocjena ciljeva troškovne učinkovitosti

(26) Kad je riječ o ključnom području performanse troškovne učinkovitosti, usklađenost ciljeva iz nacrta plana performansi za utvrđeni jedinični trošak za rutne usluge u zračnoj plovidbi ocijenjena je na temelju kriterija utvrđenih u točki 1.4. podtočkama (a), (b) i (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317. Ti se kriteriji temelje na kretanju utvrđenog jediničnog troška u četvrtom referentnom razdoblju, dugoročnom kretanju utvrđenog jediničnog troška u trećem i četvrtom referentnom razdoblju (2020. – 2029.) i polaznoj vrijednosti za utvrđeni jedinični trošak na razini zone naplate u usporedbi s prosječnom vrijednosti zona naplate u kojima pružatelji usluga u zračnoj plovidbi imaju slično operativno i ekonomsko okruženje.

(27) U nastavku su navedeni ciljevi troškovne učinkovitosti za rutne usluge koje je Rumunjska predložila za četvrto referentno razdoblje i povezane polazne vrijednosti:

Zona naplate rutnih naknada u Rumunjskoj	Polazna vrijednost za 2019.	Polazna vrijednost za 2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Ciljevi i polazne vrijednosti u ključnom području performansi povezanom s troškovnom učinkovitošću, izraženi kao utvrđeni jedinični trošak (u realnim vrijednostima u cijenama iz 2022.)	**193,74 RON**	**190,26 RON**	**188,70 RON**	**190,59 RON**	**190,14 RON**	**187,75 RON**	**178,08 RON**
	39,32 EUR	38,61 EUR	38,29 EUR	38,68 EUR	38,58 EUR	38,10 EUR	36,14 EUR

(28) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (a) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je kretanje utvrđenog jediničnog troška na razini zone naplate u Rumunjskoj, koje je u četvrtom referentnom razdoblju iznosilo – 1,3 %, uspješnije od kretanja na razini Unije, koje je u istom razdoblju iznosilo – 1,2 %.

(29) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (b) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je dugoročno kretanje utvrđenog jediničnog troška na razini zone naplate u Rumunjskoj, koje je u trećem i četvrtom referentnom razdoblju iznosilo – 0,9 %, lošije od dugoročnog kretanja na razini Unije, koje je u istom razdoblju iznosilo – 1,0 %.

(30) Kad je riječ o kriteriju za ocjenjivanje utvrđenom u točki 1.4. podtočki (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317, Komisija primjećuje da je polazna vrijednost utvrđenog jediničnog troška u Rumunjskoj od 38,61 EUR u realnim vrijednostima u cijenama iz 2022. („EUR2022”) za 0,8 % niža od prosječne polazne vrijednosti od 38,93 EUR u EUR2022 relevantne usporedne skupine utvrđene u članku 7. Provedbene odluke (EU) 2024/1688.

(31) Jasno je da je kretanje utvrđenog jediničnog troška u Rumunjskoj tijekom četvrtog referentnog razdoblja uspješnije od onog na razini Unije i da je polazna vrijednost Rumunjske za 2024. niža od prosječne polazne vrijednosti usporedne skupine. Komisija stoga smatra da odstupanje od dugoročnog kretanja utvrđenog jediničnog troška na razini Unije iz uvodne izjave 29. ne dovodi u pitanje usklađenost rumunjskih ciljeva performanse troškovne učinkovitosti s takvim ciljevima na razini Unije.

(32) Na temelju nalaza iz uvodnih izjava od 27. do 31. ciljeve u ključnom području performanse troškovne učinkovitosti navedene u nacrtu plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje.

Revizija ciljeva troškovne učinkovitosti za terminalne usluge u zračnoj plovidbi

(33) U skladu s točkom 2.1. podtočkom (c) Priloga IV. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/317 Komisija je dopunila svoju ocjenu nacrta plana performansi revizijom ciljeva performanse troškovne učinkovitosti za terminalne usluge u zračnoj plovidbi utvrđenih za zračne luke iz članka 1. stavaka 3. i 4. te provedbene uredbe. Utvrđeno je da ti ciljevi ne izazivaju zabrinutost.

ZAKLJUČCI

(34) S obzirom na prethodno navedeno, ciljeve performansi iz nacrta plana performansi trebalo bi smatrati usklađenima s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ciljevi performansi iz nacrta plana performansi koji je Rumunjska dostavila za četvrto referentno razdoblje, a koji su navedeni u Prilogu ovoj Odluci, usklađeni su s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje utvrđenima u Provedbenoj odluci (EU) 2024/1688.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Rumunjskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. svibnja 2025.

Za Komisiju
Apostolos TZITZIKOSTAS
Član Komisije

PRILOG

Ciljevi performansi iz rumunjskog nacrta plana performansi, za koje je utvrđeno da su usklađeni s ciljevima performansi na razini Unije za četvrto referentno razdoblje

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO SA SIGURNOŠĆU

Rumunjska	**Ciljevi djelotvornosti upravljanja sigurnošću**, izraženi kao razina provedbe (razine od A do D prema Agenciji Europske unije za sigurnost zračnog prometa („EASA"))					
Pružatelj usluga u zračnoj plovidbi	**Cilj upravljanja sigurnošću**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
ROMATSA	Politika i ciljevi u pogledu sigurnosti	C	C	C	C	C
	Upravljanje sigurnosnim rizicima	C	C	C	C	D
	Osiguranje sigurnosti	C	C	C	C	C
	Promicanje sigurnosti	C	C	C	C	C
	Kultura sigurnosti	C	C	C	C	C

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S OKOLIŠEM

Rumunjska	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s okolišem, izraženi kao prosječna učinkovitost horizontalnog leta na ruti za stvarnu putanju	**3,54 %**	**3,52 %**	**3,50 %**	**3,48 %**	**3,46 %**

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S KAPACITETOM

Rumunjska	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi u ključnom području performansi povezanom s kapacitetom, izraženi u minutama kašnjenja ATFM-a na ruti po letu	**0,24**	**0,17**	**0,14**	**0,11**	**0,11**

KLJUČNO PODRUČJE PERFORMANSI POVEZANO S TROŠKOVNOM UČINKOVITOŠĆU

Zona naplate rutnih naknada u Rumunjskoj	**Polazna vrijednost 2019.**	**Polazna vrijednost 2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**2028.**	**2029.**
Ciljevi i polazne vrijednosti u ključnom području performansi povezanom s troškovnom učinkovitošću, izraženi kao utvrđeni jedinični trošak (u realnim vrijednostima u cijenama iz 2022.)	**193,74 RON**	**190,26 RON**	**188,70 RON**	**190,59 RON**	**190,14 RON**	**187,75 RON**	**178,08 RON**
	39,32 EUR	38,61 EUR	38,29 EUR	38,68 EUR	38,58 EUR	38,10 EUR	36,14 EUR